

Persbericht

Amersfoort, 8 december 2014

Veilige organisatiecultuur nodig om uitval van werknemer met psychische aandoening tegen te gaan

Onderzoek 'Psychische diversiteit op het werk en de rol van de werkgever' toont verbeterpunten

Het grootste deel van de mensen met een psychische aandoening is aan het werk, maar moet vaak wel een strijd leveren om dat werk te behouden. Veel mensen durven niet open te zijn over hun aandoening vanwege angst voor negatieve reacties van anderen en voor discriminatie. Daardoor werken veel werknemers door terwijl ze ziek zijn. Dat zijn een aantal uitkomsten van het literatuuronderzoek 'Psychische diversiteit op het werk en de rol van de werkgever' van [Samen Sterk zonder Stigma](#). Voor het onderzoek heeft de organisatie een kleine honderd Nederlandse en Engelse publicaties van de afgelopen tien jaar bestudeerd.

Wanneer de werknemer ziek aan het werk blijft, leidt dat tot onderpresteren, productiviteitsverlies en uiteindelijk tot toename van de verzuimduur. Uit de studie komt naar voren dat werkgevers, leidinggevenden en collega's hierdoor worden bevestigd in hun vooroordelen. Deze vooroordelen leven in de gehele samenleving, maar specifiek voor de werkcontext is dat een psychische aandoening niet als legitiem ziek zijn, wordt erkend. Gevolgen van deze vooroordelen zijn minder kans op promotie, toeschrijven van fouten aan de aandoening en minder kans op behoud van werk.

Verzuim door psychische aandoening toegenomen

Verzuim, presentisme (aanwezig maar verminderd productief) en instroom in de arbeidsongeschiktheidsuitkering WIA als gevolg van een psychische aandoening nemen toe. Psychische aandoeningen zijn ook in Nederland de belangrijkste oorzaak van langdurig verzuim. Het verzuim als gevolg van een dergelijke aandoening is bij vrouwen hoger dan bij mannen, en voor beide groepen flink gestegen in de periode 2010-2013. Bij mannen van 15% naar 30% en bij vrouwen van 25% naar 41%. De kans op werkgerelateerde psychische klachten is in Nederland groter dan in andere EU-landen. Dat heeft onder andere te maken met het feit dat ons land relatief veel werknemers telt met een tijdelijk contract, die dus een groter risico lopen hun baan te verliezen.

Aanbevelingen voor werkgevers

Gerdien Rabbers, directeur van Samen Sterk zonder Stigma: "Vroegtijdig herkennen van signalen en in gesprek gaan over psychische problematiek met werknemers voorkomt verzuim. Uit het onderzoek blijkt dat het zaak is om leidinggevenden hierin te trainen. Dan kunnen zij een psychische aandoening in ontwikkeling herkennen, weten zij dat behandeling vaak goed mogelijk is en kunnen ze tijdig de situatie aankaarten."

Het management blijkt een belangrijke invloed op de psychische gesteldheid van werknemers te hebben: mensen met een psychische aandoening blijken minder vaak een manager te hebben die de medewerker ondersteunt, goede feedback geeft en diens werkprestaties erkent.

“Een goed mentaal gezondheidsbeleid en aandacht psychische diversiteit is dan ook erg belangrijk”, aldus Rabbers. “Cruciaal hierin is het bespreekbaar maken van vooroordelen op de werkvloer. Werknemers zijn veel eerder open over hun aandoening in een ondersteunende werkomgeving waarin ze zich gewaardeerd voelen door de leidinggevende en collega’s. Ook op organisatorisch niveau kunnen werkaanpassingen worden gedaan, zoals flexibele werktijden of taakaanpassingen. Daarbij is het zaak is dat deze aanpassingen organisatiebreed gedragen worden en beschikbaar komen voor alle werknemers. Dat bevordert de acceptatie van dergelijk beleid.”

Noot voor de pers

Voor meer informatie over het onderzoek kunt u contact opnemen met Laura Witlox, telefoon: 026-4431523 of per e-mail: laura.witlox@wisse-worldcom.nl. Een digitale versie van het onderzoeksrapport is aan te vragen en kan vanaf 8 december worden verstrekt. Contactpersoon Samen Sterk zonder Stigma: Dorien Verhoeven, projectmanager, telefoon: 033-3032100 of per e-mail: d.verhoeven@samensterkzonderstigma.nl.

Het onderzoek is geïnitieerd door Samen Sterk zonder Stigma en uitgevoerd door zelfstandig onderzoeker [Aukje Smit](#).

Indien u persberichten over Samen Sterk zonder Stigma op een ander adres wenst te ontvangen of niet meer wenst te ontvangen, dan kunt u dat via een antwoord op deze mail aangeven.

Over Samen Sterk zonder Stigma

Samen Sterk zonder Stigma werkt aan een samenleving waarin iedereen open kan zijn over psychische aandoeningen. Dat doet de stichting door mensen bewust te maken van vooroordelen en de impact ervan. Samen Sterk zonder Stigma is opgericht door het Landelijk Platform GGz (LPGGz), Fonds Psychische Gezondheid (FPG), GGZ Nederland, en de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP). Enige tijd geleden is ook Zorgverzekeraars Nederland toegetreten tot het bestuur. Meer informatie is te vinden via www.samensterkzonderstigma.nl.

Context onderzoek

Dit is het eerste uitgebreide literatuuronderzoek in Nederland naar dit thema. Voor het onderzoek zijn een kleine honderd wetenschappelijke en niet-wetenschappelijke publicaties van de afgelopen tien jaar bestudeerd, zowel Nederlands als Engelstalig. Het betreft met name publicaties over vooroordelen van werkgevers, over diversiteitsbeleid en over strategieën om de houding en het gedrag van werkgevers te beïnvloeden.

Ongeveer 20 procent van de beroepsbevolking heeft te maken met een lichte of matige psychische aandoening. Alleen al het verzuim als gevolg van een psychische aandoening kost zo’n 2,7 miljard euro per jaar. Samen Sterk zonder Stigma heeft het project Stigma en Werk opgezet. De activiteiten in dit project moeten leiden tot vermindering van ziekteverzuim,

behoud van werk en verhoging van de arbeidsparticipatie van mensen met een psychische aandoening.